

Ռ Ա Յ Է Լ *

Ամենակալը սուգ կը պահէ Իսրայէլի ժողովուրդին ու երկրին համար եւ իր արցունքները մեծ բաժակի մը մէջ կը հոսին, երբ լեցուի բաժակը, վերջ պիտի գտնէ Իսրայէլի ախարը:

Ն Ա Խ Ե Ր Գ Ա Ն Ք

— Լեցուած են ծովերն արիւններէն մեր,
Դարերով դարեր,
Կ'ուզեմք հաւատալ Տէր ամենակալ,
Թէ արցունքներուդ բաժակն հրեղէն
Լեցուած է արդէն»:
Այսպէս կը խոկար մեծ Ռաբին Գոհէն
Ծունկերուն՝ բացած Գիրքը սրբազան
Իր ժողովուրդին:

— Լեռներուն վերայ ամպեր կան կարմիր,
Կը հընչէ նորէն եղջիրն յաղթական
Մեր արքաներուն,
Ժամանակի դէմ կը պըրկուի ուժգին
Խորտակուած աղեղն հին Իսրայէլին,
Եւ ինձ կը թուի թէ ահա կրկին
Հորիզոնին դէմ կ'արձակէ բոցն իր
Այն հին Մորեմին»:

Բաց է Գիրքը սուրբ ծունկերուն՝ անոր,
Իսկ հոգիին մէջ ձայներ հեռաւոր
Ու մըշտամբումնէ մեծ կատարածին:
«Կ'երդնում Իսրայէլ, կ'երդնում ես քեզի,
Պիտի թաւալի սերունդ քու արեան
Աւազներու պէս ծովերու ափին,
Նըման աստղերուն՝ ծոցը երկնքին»:

«Աստուած հայրերուս,
Խոստումներէն քու չըմնաց բառ մ'իսկ
Որ չըկատարուէր,
Մէկը անոնցմէ քան դար է որ
Իբրեւ սեւ վընիւ, աշխարհէ աշխարհ
Կը տանինք մեմք դեռ:
Մեմք աւագ ծովու,
Ոտքերու կոխան բոլոր ազգերու:
Աստղերը սակայն որ վեր կը շողան,

* Յառաջաբանն է գրութեան մը որ ձեռագիր կը մնայ տակաւին:

Աստղերը ով Տէր,
Աստղերն ի՞նչ եղան»:

Մըռայլ յօնքերուն ներքեւ գիշերուան,
Կը խոկար Գոհէն,
Սիրտն իը արիւնոտ փարտէզ մը ինչպէս,
Բացած անցեալին, բացած յուշերուն
Իր հագարքելեան:

«Տէր ամենակալ, դեռ պիտի քողո՞ւս
Որդիներդ այսպէս,
Կրակներուն քով ատելութեան խոր:
Անցած են վաղուց,
Օրերն օրհնուած այն հին դարերուն,
Երբ հովիւներուն վարսքը ոսկե՛վառ
Կը ծրփար ուժգին,
Բազմութիւններու երազը ինչպէս,
Երբ դեռ չէր շողար նայուածքը գայլին,
Մկրատը ժանգոտ այն Փըղշտացի
Մեծ յաջողկոտին:

Լեռ կը բարձրանար Մովսէսն իմաստուն,
Քաղելու համար Օրէնքներն հրգօր,
Զոր բուսցուցեր էր Մորենին բոսոր»:

«Երկնակամարի յակինթին վըրայ,
Եսային, Դանիէլ,
Տեսան քեզ ով Տէր,
Փայլակը ինչպէս վիշապի բերնին,
Եւ կամ քոչոզ ամպ լեռներու վերեւ,
Զգալով սարսուռն գալիք օրերուն»:

«Յետոյ սեւ օրեր, յետոյ կատարած,
Երբ Խորայէլի որդիներն գերի,
Մեծ գետի ափին,
Ուռնիներէն կը կախէին վար
Տաւիղներն իրենց այլեւս տրտմալար:
Բայց Խորայէլի ընտրեալներու
Միտքն, աչքն ու հոգին,
Նետերու նման կը հըպէր երկնի
Գոց դարպասներուն՝
Ու կը նիւթանար երազն երբեմնի
Մեծ նահապետին»:

«Բայց չէ կարդացուած խորհուրդն աստղերուն»
Կը խոկար Գոհէն,
«Փըշրանքներ միայն իմ ժողովուրդիս,
Կը մընան կոխան ազգերու բոլոր:
Զի՞ք բաւեր ով Տէր,

Որ նայուածքիդ տակ խաչուի ցեղն այս սուրբ,
Որուն մոգական աչւրներուն խոր մի մոգութեամբ
Կեանք կը մեծնար ու կը մեծնայ դեռ,
Աշխարհէ աշխարհ, ոլորտէ ոլորտ»:

«Կը յորդին նորէն
Համբաներն անծայր մեր այս աշխարհին,
Յեղն իմ ոգեվար, բայց երիտասարդ,
Անցեալի փռչին իր թարթիչներուն՝
Նորէն կը բռնէ նըծարը անհուն
Երագահալած բազմութիւններուն:
Աւետեաց երկիր,
Մօտ է բըխելու կողերէդ ցամփած,
Մեղր, կաթն ու գինին,
Ինչպէս էր երբեմն այն հին օրերուն»:

Հրագն իր կեանքին ունէր երկու բոց,
Մին շատ էր նուաղ,
Բայց միւսն աղուոր աղջիկն իր Ռահէլ:
Երկու շաքաթ էր որ լուր չէր առած
Իրմէն, բոլորէն,
Որոնք բոցերու ներքեւ թըշնամույն,
Կը մարտընչէին:

Կը դառնան թերթերն մատնանին անհուն,
Խաւարին վերեւ բոցեր արձակող
Կայծերու հանգոյն:
Շուրջն իր կը յածին էոյթներ անտես,
Վերյուշքն ու թախիծ
Կը նըմլեն սիրտն իր:

Ա՛հ եթէ ըլլար ինքն առոյգ ու ժիր,
Հետեւելու նոր այս մեծ Պասեֆին,
Նըման հինաւորց նահապետներու,
Փայլակ պըսակով խառնուելու մըրկին,
Իբրեւ Դաւիթ նոր
Կենար յաղթական ոսկի լոյսերու
Անձրեւին ներքեւ,
Իրագործելու ինչ որ Եհովան,
Ինչ որ Իսրայէլ
Լուսեղէն գրով օր մը գըրեցին
Գիրքին մէջ անսուտ իր ժողովուրդին:

Այսպէս կը խոկար մեծ Ռաբին Գոհէն
Ծունկերուն՝ փրոած
Գիրքը դարբերուն: